

ARJEPLOGS
KOMMUN
ÁRJEPLUOVE KOMMUNNA

YTTRANDE
N2015/06917/PUB
2016-02-15

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Betänkande: Bostäder att bo kvar i (SOU 2015:85)

Allmänt/bakgrund

Det finns all anledning att främja och stödja boendeformer som ger möjlighet till vardaglig samvaro och ett meningsfullt sammanhang i boendet. Att ta till vara initiativkraft, kunskaper och resurser i övrigt som morgondagens äldre besitter och låta seniorer ta gemensamt ansvar för att utforma sådana boendialternativ.

Kombinationen av hög risk och låga fastighetsvärden försvårar eller omöjliggör nyproduktion på orter utanför tillväxtområdena.

Hyror och avgifter stiger år från år. Även om de flesta har ekonomiska förutsättningar att klara detta, finns det en mindre grupp pensionärer med ytterst begränsade inkomster, som känner befogad oro inför framtida hyreshöjningar och som får problem den dag bostaden inte fungerar att bo kvar i.

Utredningen föreslår ett paket med åtgärder inom fyra områden, i syfte att:

1. förbättra tillgängligheten i det befintliga bostadsbeståndet,
2. få fram fler bostäder för äldre, även på svaga marknader, med fokus på boendeformer som ger möjligheter till gemenskap,
3. underlätta för seniorer att flytta till – eller bo kvar i – en bostad som det går att åldras i, samt att
4. främja forskning och annan kunskapsutveckling kring tillgänglighetsfrågor och gemenskap i boendet.

Det växande antalet äldre människor kommer att vilja ha attraktiva bostäder som tillgodoser behov av trygghet, tillgänglighet och gemenskap. Det behövs ett varierat utbud av boendeformer som kan locka seniorer – med olika ekonomiska resurser – att i tid flytta till en bostad som fungerar att åldras i och samtidigt frigöra bostäder som eftertraktas av yngre hushåll.

Arjeplogs kommun har en demografisk profil som innebär en mycket stor andel äldre i befolkningen. Möjligheterna för kommunen att klara finansiering av olika typer av boenden – som i sig skulle kunna lätta på trycket i de särskilda boendena – är dock begränsade.

Vi välkomnar att man går igenom de generella förutsättningarna för att äldre ska kunna inneha eller skaffa sig en lämplig bostad och för att förbättra möjligheterna att möta behovet av bostäder för ett växande antal äldre invånare. Vi delar utredningens

bedömning att det behöver satsas på förbättrad tillgänglighet i det äldre bostadsbeståndet, och menar att det många gånger rör sig om enkla åtgärder.

Utredningen

Förbättra tillgängligheten i befintliga bostäder

Behovet av statligt stöd till tillgänglighetsförbättringar är stort i en kommun med så få innevånare som vår. Vi delar dock SKL's uppfattning att det statliga stödet till kommunala tillgänglighetsinventeringar i stället borde utformas som ett stöd till kommunal tillgänglighetsplanering som inbegriper såväl inventering som prioritering av områden och åtgärdsplanering.

Det föreslagna statliga stödet för installation av hiss i befintliga flerbostadshus föreslår SKL istället utformas som ett investeringsbidrag till tillgänglighetsåtgärder mer generellt i flerbostadshus utifrån vad som i kommunens tillgänglighetsplan identifierats som de mest angelägna fysiska åtgärderna. Här har Arjeplogs Kommun samma uppfattning.

Fler nya bostäder för äldre

Utredningen föreslår investeringsstöd, startbidrag och statliga garantier. Även i en kommun med få innevånare kommer flera olika boendeformer för äldre att efterfrågas. Vi kommer också att behöva kunna komma med erbjudanden som svarar upp mot högt ställda krav på självständighet och självbestämmande och också kanske förmår att erbjuda olika typer av såväl kollektiva som individuella tjänster.

Underlätta flytt- och kvarboende

I utredningen föreslås en höjning av bostadsutgiftstaket i bostadstillägget från 5 000 kronor till 7 300 kronor, vilket skulle göra det möjligt för pensionärer med små inkomster att efterfråga en bostad om två rum och kök som fungerar att bo i även med nedsatt funktionsförmåga. Detta är ett mycket välkommet förslag.

Konsekvenser och finansiering

Utredningen bedömer att åtgärder av det slag som föreslås och som syftar till att fler äldre personer ska kunna bo i en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden och kunna klara sig utan eller med ganska lite hjälp i hemmet ger en rad positiva effekter; samhällsekonomiskt, fastighetsekonomiskt, företagsekonomiskt och ur ett individperspektiv. Vi delar denna bedömning.

SKL framhåller bristen på anpassade bostäder för äldre i sitt yttrande. Vi delar SKL's uppfattning om situationen på s.k. svaga bostadsmarknader. I Arjeplog finns idag behov av sådana bostäder samtidigt som marknadssituationen leder till stora svårigheter att tillgodose behoven. Kombinationen av hög risk och låga fastighetsvärden omöjliggör nyproduktion. Åtgärderna är välkomna men långtifrån tillräckliga.

Kommunernas förutsättningar att klara bostadsförsörjningen för de äldsta

Arjeplogs Kommun skulle välkomna ett metodstöd för ekonomiska konsekvensanalyser av olika handlingsalternativ när det gäller utbyggnad av boendeformer för äldre.

Vi delar även utredningens slutsatser att det kan finnas ett behov av ett utökat utbud av ramavtalsupphandlade bostäder som kommuner och kommunala bostadsföretag kan avropa för olika ändamål. Men för att kunna realisera sådana projekt så behövs även finansiella och skattemässiga förutsättningar där statens och finansieringsinstitutens agerande är helt avgörande.

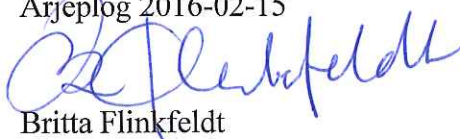
Staten och kommunernas ansvar när det gäller bostäder för äldre

Kommunerna bär idag ett tungt ansvar för bostadsförsörjningen och att de uppgifter som läggs på kommunerna blir alltfler och alltmer komplexa inom detta område. Vi har en situation med en utbredd bostadsbrist till följd av ett under lång tid för lågt bostadsbyggande, låg rörlighet på bostadsmarknaden och snabbt ökande boendekostnader som idag ställer hushåll med liten anknytning till bostadsmarknaden eller med lägre inkomster i en svår situation. Situationen leder även till att äldre skjuter upp eller avstår från att flytta till en bostad som lämpar sig att åldras i med stora samhällsekonomiska konsekvenser som följd utöver de konsekvenser detta får ur ett rent individperspektiv.

SKL ser det mot denna bakgrund som synnerligen angeläget att staten nu tar sitt ansvar för att skapa robusta förutsättningar för en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning för alla i hela landet. Arjeplogs Kommun delar den uppfattningen.

I detta ärende har Kommunstyrelsen beslutat 2016-02-15, § 29, dnr Ks 2015/728. Kommunstyrelsens ordförande Britta Flinkfeldt har varit föredragande.

Arjeplog 2016-02-15

Britta Flinkfeldt

Kommunstyrelsens ordförande